

Kritickým okom ODHAĽME NESPRATNÍKA

V apríli sme si upratali obec a zdalo sa, že si v nej budeme udržiavať poriadok. Opak je pravdou. Objektív fotoaparátu zachytil neporiadok okolo kontajneru na sklo pri reštaurácii Papagáj.

Takýto obraz sa naskytuje okoloidúcim, a to nielen z našej obce, týždeň čo týždeň. V kontajneri je nachádzané nielen sklo, ale aj iný odpad /koberce, pasty, igelitové tašky plné smetí/. A čo nevojde do kontajnera, je nahádzané mimo neho. Vinník čaká, až starosta zabezpečí odvoz a upratanie a keď je kontajner prázdny,

opäť sa opakuje to isté. Sme slepi, alebo ľahostajní? A čo tí, ktorí pracujú v blízkej reštaurácii a obchode? Mohli by pomôcť pri odhalení vinníka. Pomôcť by mohli aj občania bývajúci v blízkosti okolí. Odhaľme spoločnými silami tohto nespratníka, ktorý si nosí odpad z vlastného dvora do kontajnera na sklo! Pomôžeme tak svojej obci !

PRESKOČIA, PRELEZÚ...

Naša škola. Keď to povie niekto, kto už má roky školskej dochádzky dávno za sebou, je to pekná vizitka, že si na školu a časy v nej strávené dobre spomína.

Sú však aj jedinci, ktorí si myslia, že škola je ich a jej areál má byť vo dne v noci miestom ich „kultúrneho vyžitia“. Čo na tom, že brána je zamknutá! Preskočia, prelezú... A výsledok? Krásna vynovená fasáda je už poškodená „výtvorom“ sprayera. Tretikrát dolámaná kľučka so zámkom na bránke do školy, vulgárne nápisy na lavičkách, poničené tabuľky ku stromčekom, zničené kvety v záhrade a ukradnutá jedlička, tiež teplomer na meranie vonkajšej teploty pri kotolni. Dve okná padli za obeť vandalom. Športovali, alebo zničili zámerne? To sa nedozvieme. Ale oprava bude stáť školu nemalé prostriedky, ktoré sa mohli využiť na skvalitnenie vyučovacieho procesu. **Preto dôrazne upozorňujeme všetkých, že do uzamknutého areálu školy nemajú prístup!**

Redakcia

DEŇ SLNEČNICE

Dňa 11. mája 2009 sa v našej obci uskutočnila finančná zbierka na pomoc pre postihnutých sklerózou multiplex. Opäť sa tejto úlohy zhostili žiaci 9. ročníka. Dve trojčlenné hliadky v celej obci vyzbierali sumu **97,18 €**. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli

do tejto zbierky.

(na obr.: R. Belan, S. Wiecková, M. Nedelka, Z. Šmehlíková, Z. Julinyová, D. Koleňáková)

Red.

Hlásnik obce Banka – mesačník vydáva Obecný úrad Banka.
Redakčná rada: Ján Benka, Mgr. Helena Hrdinová, Mgr. Terézia Janečková, Mgr. Sylvia Molnárová, Ing. Michal Rusnák a Dušan Slovák.
Uzavierka príspevkov vždy 20-teho v mesiaci. E-mail: hlasnik.banka@gmail.com.
Vyhradzujeme si právo redakčnej úpravy príspevkov !

Koncert Inovčanky v Harmony

Kvality našej dychovej hudby neustále rastú. Inovčanka rozšírila svoj hudobný repertoár, oslávila dostoje 100. výročie svojho vzniku, vydala svoje prvé CD a stáva sa čoraz populárnejšou a žiadanejšou. Svedčí o tom aj májový koncert v hudobnom pavilóne Harmony. Len čo zazneli prvé piesne kúpeľným parkom, hneď bol pavilón plný poslucháčov, kúpeľných hostí a milovníkov dychovej hudby. Hodinový koncert našich hudobníkov bol dobre pripravený a celý ho uvádzal Ing. M. Rusnák. Diváci obdivovali nielen hudbu a spev, ale aj krásne bananské kroje, do ktorých boli odeté speváčky. Inovčanka zožala úspech a bola ocenená potleskom. Koncertovanie Inovčanky v Harmony bude v priebehu leta pokračovať. Veríme, že sa hudobníkom bude dariť a naďalej budú reprezentovať obec v širokom okolí.

-tj-

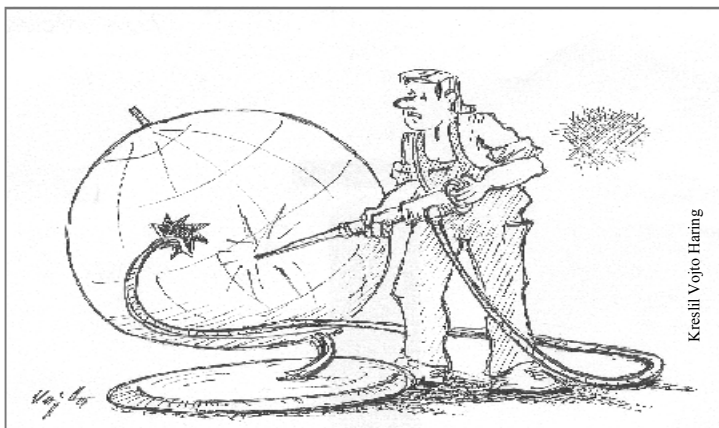

Jazierko na Hlavine

V spoločnosti, v ktorej sa kladie čoraz väčší dôraz na ochranu a tvorbu životného prostredia, neostalo bez povšimnutia ani jazierko na Hlavine, ktoré dostalo opäť nový šat. Už v roku 2004 – 2005 sa skupina priateľov a susedov Jaroslava Vida, Vlastimila Klesňáka a Štefana Mojzeša začala zaoberať myšlienkou, ako v jazierku chovať ryby i ako zároveň sprístupniť prameň pitnej vody, vytvoriť miesto príjemného zastavenia pred túrou. Je vidieť, že im osud jazierka nie je ľahostajný, ale prirástol im k srdcu. Jazierko opäť po čase zmenilo svoj vzhľad. Vďaka iniciatíve **p. Jaroslava Vida, p. Vlastimila Klesňáka a p. Štefana Mojzeša**, ktorí sa podieľali na vykrytí finančných nákladov. Prizvali odborníka na slovo vzatého Š. Štefanku, ktorý dosky na sedenie vyrobil a nainštaloval na svoje miesto. Dnes je už impozantný pohľad na takmer umelecké dielo.

Na obr.: J.Vido a Š.Štefanka.

MR

Kreslil Vojto Harng

HĽÁSNIK OBCE BANKA

ROČNÍK VII.

ČÍSLO 5

MÁJ 2009

NAŠA
FOTOREPORTÁŽ

POSTAVILI SME SI MÁJ A OSLÁVILI DEŇ MATIEK

Najkrajší mesiac roka máj, mesiac lásky, jari a očakávania novej úrody, mesiac prebúdajúceho sa života privítali naši občania už v predvečer 30. apríla. Opäť sa zišli pri sv. Vendelínovi, aby si pripomenuli dávne tradície stavania májov a zároveň sa aj zabavili. Žiačky a žiaci ZŠ v pestrých krojoch pustili sa do vyzdobovania mája za sprievodu dychovej hudby Inovčanka. Starosta obce srdečne privítal občanov a vo svojom príhovore pripomenul niektoré pekné prívlastky mesiaca máj, ale i mnohé zvyky a tradície s ním spojené. Vyjadril želanie, aby máj, ktorý bude zdobiť našu obec, bol symbolom prichádzajúcej jari, lásky, spolupatričnosti a vzájomnej znášanlivosti. Potom sa už mája chopili naši zdatní športovci- futbalisti. Tí ho za pomoci dobrovoľníkov povzbudzovaní občanmi a za zvuku fanfár postavili. Zaznel potlesk a krásny máj sa vynímal nad hlavami prítomných občanov. Starosta obce srdečne pozval všetkých prítomných na krátke posedenie a očerstvenie na futbalové ihrisko. A keďže počasie akcii prialo, občania sa zabávali a vítali máj s dychovou hudbou Inovčankou do neskorých hodín.

V tomto mesiaci si tradične pripomíname a oslavujeme Deň matiek. Vzdávame hold našim mamám, ktoré nám dali to najcennejšie, život. Obdarovali nás nekonečnou láskou, naučili nás milovať sa navzájom, všímať si ľudí okolo seba, nebyť ľahostajní voči ich bolestiam. Naučili nás vnímať premeny v živote a v spoločnosti, mať úprimnú radosť zo slnka, ktoré svieti všetkým...

Za túto jedinečnosť, za život, za lásku a za starostlivosť ďakovali 7. mája v kultúrnom dome všetkým mamám - starosta obce, deti MŠ a dychová hudba Inovčanka. Kvietok z rúk starostu a poslancov p. Belicovej a p. Škrabáka iste potešil každú matku.

V úvode programu starosta obce privítal srdečne všetky ženy, matky, babičky. Vyzdvihol materské puto, ktoré je najsilnejším putom, aké medzi ľuďmi existuje, poslanie matky v živote dieťaťa i v spoločnosti. Poďakoval matkám za všetko dobro, za každodennú starostlivosť, za prebdené noci, za všetko, čo robia pre svoje deti a vnúčatá. Zdôraznil, že vážiť si matky a ďakovať im by sme mali vo všetky dni nášho života, a nielen v tento slávnostný deň.

Potom už svoje mamy potešili, rozosmiali, ale i rozplakali krásnymi básňami, piesňami a tančekmi deti MŠ. Vo svojom vystúpení uvili pre mamičky kyticu, ktorá voňala tou najpríjemnejšou vôňou, vôňou úprimného detského srdiečka. Za svoj priam umelecký a rozsiahly program zožali malí škôlkari obrovský potlesk.

V závere matkám spríjemnili sviatočné chvíle rezkými melódiami muzikanti a sólisti dychovej hudby Inovčanka.

Dúfame, že tieto dve májové podujatia budú i naďalej v obci pretrvávať, pretože sú prejavom úcty a vďaky nielen k matkám, ale aj k dávny ľudovým tradíciám.

-tj-

Pokračovanie fotoreportáže zo Dňa matiek objektívom fotografa Dušana Slováka na druhej strane.

Obecný úrad informuje

Dňa 26.mája o 18.00. hod. sa v budove OcÚ konalo dvadsiate riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva (OZ) obce Banka, ktoré prerokovalo:

- **OZ zobralo na vedomie** stav príprav na oslavy 800-tého výročia prvej písomnej zmienky o obci Banka.
- **OZ prerokovalo** žiadosť p. G. Haringa, bytom Pokojná 24, o vyriešenie vstupu k jeho nehnuteľnostiam, pozemkom, p. č. 770/1 a 770/2. OZ konštatovalo, že obec nemá právomoc prinútiť vlastníka pozemku, aby tento umožnil po svojom pozemku prístup p. Haringovi k jeho nehnuteľnostiam, takúto právomoc má iba súd. OZ odporučilo p. Haringovi riešiť vstup k nehnuteľnosti vzájomnou dohodou so známym vlastníkom pozemku, po ktorom chce mať prístup a následným zápisom vecného bremena práva prechodu prípadne vyriešiť vstup vzájomnou zámenou časti pozemku p. G. Haringa a jeho suseda.
- **OZ odporučilo** žiadosť Boženy Hunkovej, bytom Cesta Janka Alexyho 23, o sociálnu výpomoc na opravu domu prešetriť Stavebnou komisiou pri OZ.
- **OZ neschválilo** žiadosť Ing. Štefana Čepčeka, bytom Podhorská 39, o odkúpenie časti obecného pozemku p. č. 612, za účelom rozšírenia parkovania pred jeho rodinným domom.
- **OZ schválilo** žiadosť ZŠ s MŠ o vybudovanie nového pieskoviska na dvore MŠ.

V Ý Z V A

Pri príležitosti osláv 800. výročia obce kultúrna komisia pri OcÚ a členovia redakčnej rady Hlásnika zorganizujú výstavu pod názvom

„Rodná dedina“

a zároveň vyhlasujú literárnu a fotografickú súťaž pre všetkých občanov obce:

„Moja rodná dedina - vyznanie svojmu rodisku“.

Výstava bude členená na časti:

1. **súčasnost a obec** - výstava fotografií z diania v obci (kultúrne podujatia, budovanie, šport, významné osobnosti obce)
2. **bananské kroje** - výstava bananských krojov
3. **vyznanie svojmu rodisku** – výstava všetkých literárnych prác a fotografií o rodnej dedine zapojených do súťaže.

Preto vyzývame občanov obce, aby sa zapojili do súťaže „Moja rodná dedina“.

Literárna súťaž – o najkrajšiu báseň, poviedku, rozprávanie o rodnej obci, o jej krásach a minulosti - vyznanie svojmu rodisku (všetky vekové kategórie).

Súťaž - o najzaujímavejšiu a najkrajšiu fotografiu z rodnej obce (všetky vekové kategórie).

Každá práca musí mať uvedený názov, autora a vek. Práce v písomnej alebo elektronickej podobe a tiež fotografie do súťaže zasielajte prosím na e-mailovú adresu Hlásnika alebo p. Tatiane Slávikovej, predsedníčke kultúrnej komisie, alebo na OcÚ. **Termín: do 15. júna 2009.**

Prosíme občanov, ktorí majú doma bananské kroje a sú ochotní ich poskytnúť na výstavu, nech sa prihlásia na hore uvedených adresách.

Všetky poskytnuté materiály na výstavu budú nepoškodené vrátené naspäť majiteľom.

Už teraz sa tešíme, že sa nám spolu s Vami, vážení občania, podarí uskutočniť peknú a zaujímavú výstavu.

Redakcia

11. Hrad Bana v 1. polovici 13. stor.

Najstaršia písomná zmienka o **hrade Bana** je zo začiatku 13.stor. Nachádza sa v tzv. **Anonymovej kronike**, ktorá je najstarším kronikárskym spracovaním dejín Uhorska. Jej autorom bol neznámy notár, ktorý pôsobil na dvore uhorského kráľa Bela III. (1172 – 1196). Napísal ju po kráľovej smrti okolo **roku 1209**, neskôr bola kronika premenovaná na Gesta Hungarorum (Činy Uhrov).

V Anonymovej kronike sú uvedené staroslovanské hrady pri rieke Váh, ktoré starí Maďari zaujali v 10. stor. pri postupnom obsadzovaní územia Slovenska. Boli to hrady Šintava pri Seredi, Hlohovec, Bana pri Piešťanoch, Beckov a Trenčín.

Kráľovský hrad Bana sa zrejme nachádzal na **území dnešnej Banky**. Predpokladá sa, že stál na terase pred Kostolom sv. Martina. V okolí hradu sa nachádzala **podhradná osada**, ktorá bola nazvaná podľa neho. Jej obyvatelia pracovali pre hrad.

Hrad Bana pochádzal ešte z čias Veľkej Moravy a asi tak vyzeral aj začiatkom 13.stor. Zrejme nebol kamenný, ako bol napr. neskôr postavený hrad Tematín, ktorého múry sa zachovali do dnešných čias. Hrad Bana mal preto asi aj opevnenie v tvare uzavretého valu. Val pozostával z drevenej konštrukcie, vyplnenej hlinou zmiešanou

s kamením. Jeho čelná stena mohla byť zosilnená múrom z nahrubo otesaných skál. Na vrchu valu bola postavená palisáda z drevených kolov, za ktorou bola odchodza pre stráž a pred valom bola priekopa. Vo vnútri hradu boli drevené zrubové budovy. Bol tam aj murovaný kostolík, ktorý sa zachoval do dnešných čias (staršia časť

HISTÓRIA BANKY

Kostola sv. Martina).

Pomenovanie hradu je staroslovanského pôvodu a súvisí zrejme s tunajšími termálnymi prameňmi. Slovo „baňa“ znamenalo kúpeľ s horúcou vodou a parou. Starí Slovania mali veľmi radi vodu. Využívali ju v boji a na obranu pred nepriateľmi, uctievali vodné zdroje. Tiež sa radi kúpali v riekach alebo v domácich parných alebo potných kúpeľoch. Iste ich zaujali aj tunajšie liečivé pramene, ktoré vyvierali pod vrškom pri Váhu.

Hrad Bana sa spomína nielen v Anonymovej kronike, ale potom i v ďalších písomných dokumentoch 13. stor. Uvádza sa jednak pod názvom Bana (napr. v rokoch 1526, 1239, 1245, 1247 a 1251) a tiež pod názvom Baňa, maďarsky Banya (napr. v rokoch 1249 a 1263). V jednej zo

starých listín sa uvádza, že hrad Bana ležal na ľavej strane Váhu pri ceste vedúcej cez Ratnovce do Hlohovca.

Hrad Bana bol vojenským i správnym centrom tunajšieho regiónu. Sídliť tu hradný župan. Posádku hradu tvorili hradní rytieri (jobagioni), ktorí sídlili nielen na hrade, ale aj v podhradí a v okolitých obciach, ako napr. v Ratnovciach, Sokolovciach, Orvišti, Kocuriciach, Borovciach a pod. V čase vojenskej pohotovosti sa zhromaždili do komitátneho vojska, ktorému velil hradný župan.

V rokoch 1241 – 1242 stihla obyvateľov Slovenská veľká pohroma. Pod vedením chána Batu vtŕhli do Uhorska vojská Tatárov a porazili vojsko uhorského kráľa Bela IV. Mongoli pustošili po celom Slovensku, vyplienili aj juhozápadné Slovensko. Ich útokom odolali iba múrmi opevnené hrady, ako boli Trenčín, Nitra, Bratislava a pod. Obyvatelia okolitých obcí sa mohli zachrániť iba tak, že sa poskrývali po okolitých lesoch, hájoch a močiaroch.

Či Tatári obsadili hrad Bana, nie je známe. Hrad však existoval aj po ich odchode a bol naďalej centrom tunajšieho regiónu. V roku 1247 bol hradným županom Sagin. Ďalším županom hradu Bana bol Vitko z Ludanic. Jeho brat Bohumír z Ludanic bol županom hradu Trenčín a hlavným poháňikom kráľa Bela IV.

Ing. Alexander Murín

Zo školských lavíc

•Dňa 6.4.2009 sa uskutočnilo v Gymnázium Na hlinách v Trnave krajské kolo fyzikálnej olympiády. Našu školu a piešťanský región reprezentovala **N. Lúčna, 9.tr.** Ako úspešná riešiteľka sa umiestnila na 9. mieste a predbehla všetkých svojich súperov z OK. Za prípravu ďakujeme pani zástupkyni **Mgr. S. Gašparovej** a pani učiteľke **Mgr. Lúčnej**.

•Dňa 17.4.2009 sa v Gymnázium Na hlinách v Trnave uskutočnilo krajské kolo chemickej olympiády. **N. Lúčna** sa umiestnila na 10. mieste opäť ako úspešná riešiteľka. Za prípravu ďakujeme pani učiteľke **Mgr. E. Mosnej**.

•V dňoch 28. – 29.4.2009 sa v ZŠ Brezová, Piešťany uskutočnilo okresné kolo pytagoriády žiakov 3. – 8. ročníka. Tešíme sa z úspechu našich tretiačov. **M. Lúčny** sa umiestnil na 2. mieste a **D. Kuropka** sa stal úspešným riešiteľom. Za prípravu ďakujeme pani učiteľke **Mgr. E. Valkovej**.

•Dňa 12.5.2009 sa v CVČ AHOJ Piešťany uskutočnilo okresné kolo spevackej súťaže Slávik Slovenska. Našu školu reprezentovala najmladšia účastníčka súťaže **T. Lúčna, 1. trieda** (na fotografii vľavo), ktorá si vo svojej kategórii vyspievala víťazné 3. miesto. Pripravila riaditeľka školy **Mgr. H. Hrdinová**.

•V dňoch 12. – 13. mája 2009 sa na Donovaloch uskutočnilo **celoslovenské kolo biblickej olympiády**. Zúčastnilo sa ho 10 družstiev z desiatich diecéz Slovenska. Hľpa, Košice, Nová

v zložení **N. Lúčna, M. Jankech, A. Jarošová**. Niekoľkoročná poctivá príprava vyvrcholila nádherným 2. miestom, pred nami

súťažiacich autom prepravil na Donovaly aj späť.

• 15. mája sa skončil II. turnus plaveckého výcviku. Začínalo ho 33 žiakov z celkového počtu 41 žiakov 2. – 4. ročníka, dokončilo 17. žiakov. S titulom Delfín skončili 4 žiaci, titul Kapor si vyplávalo 9 žiakov, 4 žiaci s titulom Korytnačka prekonali strach z vody. 41% žiakov 2. – 4. ročníka teda využilo možnosť zdokonaľiť si svoje plavecké schopnosti. Toto číslo je alarmujúce. Natíska sa otázka: Prečo túto možnosť nevyužíva viac detí? Žijeme pri Váhu a vedieť plávať považovali aj kedysi ľudia z nášho regiónu za veľmi dôležité, nehovoriac už o tom, že aj dnes vedieť plávať patrí k základným vedomostiam moderného človeka. Hýbať sa je zdravé a prospešné!